

ANGLIJAS LATVIEŠU DEVĪTĀS DZIESMU DIENAS

Lesterā, 1975. gada 1., 2. un 3. augustā

Jaunatnes rīts

De Montforta aulā, sestdien, 2. augustā plkst. 10.30

PROGRAMMA

Jaunatnes rīta vadītājs Imants Balodis

I daļa

Div' p'aviņas es nop'āvu Tautas dziesma
Es meitiņa kā puķīte Tautas dziesma
Londonas latviešu skolas instrumentālais ansamblis Lilijas Zobenas vadībā

Dzimtenē Helmers Pavasars
Ziedi, ziedi, rudzu vārpa Alberts Jērums
Lilija Zobena, Jāna Grīnberga, Dagnija Balode, Ilze Kuplēna

Notturmo Jāzeps Vītols
Danču tracis Jāzeps Vītols
Jāna Grīnberga Laimas Ozolas klavieru pavadījumā

Pūti, pūti, ziemelīti aranžējis Alberts Jērums
Aicinājums Helmers Pavasars
Lilija Zobena Laimas Ozolas klavieru pavadījumā

Un atkal es stāvu un skatos Pauls Šūberts
Pusnakts stundā Eduards Šēnfelds
Dagnija Balode Ingridas Balodes klavieru pavadījumā

Rapsodija Jānis Mediņš
Laima Ozola un Katrīna Benete

Bezdelīdzēns un zēns Valdemārs Ozoliņš
Lūgšana Valdemārs Ozoliņš
Lilija Zobena un Dagnija Balode
Ringolda Kaufmaņa ērģeļu pavadījums. Ingridas Balodes klavieru pavadījums

Starpbrīdis

II daļa

Programas vadītāja — Ērika Vīlpsone
Tautas dejas — Ilga Mieriņa un Kārlis Uskalis
Bērnu kopas — Ilona Uskale un Rita Jefimova
Koklētājus vada — Andris un Laimonis Grīnbergi
Dziedāšanu vada — Ērika Sarkanbārde
Teicēji — Maija Zvirgzdiņa un Agris Krūmiņš

BĒRNĪBA

Teicējs Agris: Tur Laimiņa mūžu kāra
Spoža zvaigzne noritēja Mazajam bērniņam.
Pie līgavas namdurvīm; Trīs Laimas uznāk pa runāšanas laiku.
Tā nebija spoža zvaigzne, Mana Dēkla, Kārta, Laime
Tā bērniņa dvēselīte. Iet pa ceļu runādams;
Dažas kokles: Aijā, Ancīt, aijā... Divas Gana labi runājušas;
sievass ienes bērnu. Maizītē man dzīvot.
Teicēja Maija: Bērna nesēja pasniedz bērnu Laimai.
Gaiša, gaiša uguns deg Tu, Laimiņa, laidējiņa,
Tumšajā kaktiņā; Tu mūžiņa licējiņa;

Kad neliki laba mūža,
Liec man ilgi nedzīvot.
Laima padod bērnu Dēklai.
Šūpā, māte, lolo, māte,
Mūža mana nezināja;
Dēkla mūža gan zināja,
Māmiņai nesacīja.

Dēkla padod bērnu Kārtai.
Kārtiņ, savu kārumiņu,
Laimiņ, savu lēmumiņu,
Svešs ar svešu satikās,
Mīļi mūžu nodzīvoja.

Laima, paņēmusi bērnu no Kārtas, atdod to sievai.

Kādu mūžu Laima lika,
Tāds bij man jādzīvo,
Es nevaru pāri kāpti
Pār Laimiņas likumiņu.

Aijā, Ancīt, aijā — kokles.
Sievass iznes bērnu. Laimas aiziet.
Agris: Tādam bija kūmās iet,
Kas varēja izstaigāt,
Svēta bija kūmu taka,
Dārga pādes dvēselīte.

Sešdancis («Sprīdītis»).

Agris: Lasītus ļautiņus
Kūmāmī ņēmu,
Kas var uguni
Saujā nest.

Maija: Stieņ, Laimiņa, zīda jostu
Pāri visu istabiņu,
Nu māmiņa godu taisa
Pirmajam bērniņam.

Agris: Cinīšiem, kalniņiem
Diža kūmu istabiņa,
Iesim kūmas plāniņā
To līdzenu nodancot.

Gatves dejas («Sakta»).

Maija: Eima, kūmas, padancot
Istabiņas vidiņā,
Lai tas mūsu krusta bērns
Drīz tecēja kājiņām.

Pādītes dīdīšana («Kamoliņš»).

Maija: Sidraba laistīta
Tā istabiņa,
Sklid manas kājiņas,
Pādīti didot;
Lai sklīd pādītei
Darbi no rokām
Kā manas kājiņas
Pa sidrabiņu.

Lakstīgala kroni pina — rotaļa.

Agris: Mīļā Māra rotājās
Mūsu jumta viršiņā;
Mīļā Māra mums jautāja,
Kādu godu mēs dzejam.
Nāc iekšā, mīļā Māra,
Mēs dzejam kristībiņas.

Maija: Nāc, Māriņ, pate dzert
Maza bērna kristībās,
Tu pirmā atnesēja,
Tu pirmā šūpotāja.

Ritenītis («Pērkonītis»).

Maija: Iebrauca saulīte
Ābeļu dārzā,
Deviņi ratiņi,
Simts kumeliņu.

Agris: Neguli, saulīte,
Ābeļu dārzā,
Tur tevi ziediņi
Apbirdinās.

Gulēja saulīte — rotaļa.

Maija: Šodien bija tev, bērniņ,
Liela pulka šūpotāju,
Jau rītā, parītā
Viena pati māmuliņa.

Velc, pelīte, saldu miegu — kokles, dziedātāji.

Aiz kalniņa mēnestiņis — kokles.

Maija: Visi mazi žagariņi
Paši pūta, paši dega;
Visas mazas meitenītes
Pašas vērpa, pašas auda.
Šļūcati, vērpijati,
Kaķīšu meitiņas,
Lai negul runciši
Bez paladziņa.

Kamoliņdeja («Metieniņš»).

Maija: Gana, gani, sargāt kazu,
Kazai jāja precinieki.

Agris: Vilciņš savu zobentiņu
Uz akmeņa kaldināja,
Uz akmeņa kaldināja,
Rāvienā balināja,
Ka varēja svētu rītu
Kazai jā precībās.

Vilks un kaza — rotaļa.

Deju virkne («Sprīdītis»).

Agris: Ganiņš biju, ganos gāju,
Gana drēbes mugurā,
Skuju svārki, ērkšķu bikses,
Gaļa tāšu cepurīte.

Maija: Dievs dod man ganos iet,
Ne sēdēt istabā;

Dievs dod man rasu braukt,
Ne slaucīt asariņas.
Ganiņš biju, ganos gāju — koklētāji,
dziedātāji.

Agris: Meitiņas, māsiņas,
Aunati kājiņas,
Būs jums šovakar
Lēcieniņš.

Vilciņis aizveda
Lapsiņas meitiņu,
Silmala tricēja
Dancojot.

Gan bija koklišu,
Gan stabulišu,
Gan bija meitiņu
Dancotāju.

Maģais dancis («Mazā Saktiņa»).

Maija: Ej gulēt, tēvs, māmiņa,
Es šūpošu bāleliņu;
Nems brālītis līgaviņu,
Segs man raibu villainīti.

Pašūpoju, paloloju
Savu zelta bāleliņu,
Kad tas manim liels izaugs,
Pirks man zelta gredzentiņu.

Brālītis māsas dancināja,
Redz, kur skaisti piederās.

Brālītis māsas dancināja («Pērkonītis»).

Agris: Nevienam tādi zirgi
Kā manam bāliņam,
Brieža spalvu, lāča spēku,
Vanadziņa vieglumiņu.

Maija: Es gan zinu, ko vajaga
Labajam kumeļam;
Vajag auzu vācelītes,
Smalkas linu pātadziņas.

Sijā auzas, tautu meita — rotaļa.

Maija: Ar māsiņu dancot gāju,
Naudu bērū zābakā,
Skan māsiņas sidrabiņš,
Man naudiņa zābakā.

Latgales kadriļa («Kamoliņš»).

Maija: Seskis dara alutiņu,
Caur zemīti dūmi kūp,

No pusotra miežu grauda
Puscetortas alus mucas.

Agris: Dzeriet, brāļi, snāpājiet
Manu saldu alutiņu;
Salts kā ledus, gards kā medus,
Redz, kur Dieva dāvaniņa.

Aiz kalniņa dūmi kūp — kokles un dzie-
dātāji.

Mija: Kas rībēja, kas dimdēja,
Kas zemīti tricināja;
Mūs' bāliņš, mūs' māsiņa,
Tie zemīti tricināja.

Žogu deja («Sakta»).

Seši mazi bundziniēki — rotaļa.

Aijā, žūžū, lāča bērni — kokles un dzie-
dātāji. (Beigas)

VELTĪJUMS BĒRNĪBAI

Aijā, Ancīt, aijā — koklējums.

Sešdancis — «Sprīdītis», Halifaksa.

Enģelītis — «Metieniņš», Londona.

Gatves deja — «Sakta», Bradforda.

Pādītes didīšana — «Kamoliņš», Līdsa.

Lakstīgala kroni pina — Korbijas un citu
kopu bērni.

Ritenītis — «Pērkonītis», Korbija.

Gulēja saulīte — «Saktiņa», Bradforda.

Velc, pelīte, saldu miegu — tautas dziesma.

Aiz kalniņa mēnestiņš — koklējums.

Kamoliņdeja — «Metieniņš».

Vilks un kaza — «Mazais metieniņš»,
Londona.

Deju virkne — «Sprīdītis».

Ganiņš biju, ganos gāju — tautas dziesma.

Maģais dancis — «Saktiņa», Bradforda.

Brālītis māsas dancināja — «Pērkonītis».

Sijā auzas, tautu meita — «Mazas Sprīdī-
tis», Halifaksa.

Latgales kadriļa — «Kamoliņš».

Aiz kalniņa dūmi kūp — tautas dziesma.

Žogu deja — «Sakta».

Seši mazi bundziniēki — «Auseklītis»,
Līdsa.

Aijā, žūžū, lāča bērni — tautas dziesma.

VELTĪJUMS BĒRNĪBAI

Jaunatnes rīta tautas deju un dziesmu
sniegums veltīts bērniņai ar latviešu skolu
skolnieku, jauniešu un vadītāju piedalīša-
nos. Tāpat kā latviešu tautas dziesmas un
rotājošie raksti neappraksta un neattē-
lo sīkumos, tā arī šī izrāde tikko pieskaņas
dzīves gājuma sākumam. Teicēju skandē-
jums ir pamats visam notiekošam.

Spoža zvaigzne notecēja — dod nomaņu
par bērna piedzimšanu. Šūpuļa dziesmas
koklējumā bērna likteni izlemj likteņu
lēmēja Laima savos trijos aspektos — kā
Laima, Dēkla un Kārta, kuņas katra ierak-
sta bērna likteņa kamolā viņa mūža gāju-
mu. Mūsu tautas deja ir viesību deja,
kuņā no seno kultu paražām, ja bijis,
palicis gaužām maz. Ievijot deju starp
teicēju skandējumiem, tā ir kā rotājums,
kam pašam par sevi nav nekādas nozīmes,
bet tā k'ūst par tikko jauzamu norādi
skatītājam.

Skatītāja iztēlē Sešdanci varētu saskatīt
kūmu (krusttēvu un krustmāšu) izvēli,
slēdzot vārtus nevēlamiem un laižot cauri

vēlamos. Ar Enģelīti — Laimas stiepto
jostu apņem krustabu istabu. Gatves dejā
un Pādītes didīšanā bagātīgi tērpti kūmas
kopēji un atsevišķi nes savus vēlējumus
pādei (nekristītam bērnam). Katrai dejai
un rotaļai varam atrast izdomu pasaulē
krāšņu un piemērotu vietu.

Kuņš bērns ir uzaudzis bez dziesmām?
Rotaļa — Lakstīgala kroni pina. Ar Rite-
nīti saulīte iebrauc ābeļu dārzā, kur rotaļā
mēnestiņš vajā snauduli saulīti. Mazā cil-
vēka dzīve veidojas, darbiem mainoties ar
izpriečām — Kamoliņdeja, Vilks un kaza,
Deju virkne un Maģais dancis.

Izrādes dejā — Brālītis māsas dancināja
parādās brāļa daudzie pienākumi, mācot
mazās dejot un vedot lielās rādīt tautām.
Ja Sijā auzas, tautu meita vēl ir tikai
rotaļa, tad jau pēc pāris gadiem meitai
būs nopietni jāizšķiras par brāļa vai tau-
tieša kamanām. Viesību deja — Latgales
kadriļa. Ar Žogu deju beidzas mūsu
bērnu pasaule, kuņā rotaļājas Seši mazi
bundziniēki.

RTMM 742215/3

Bilz. ko. B1/2/15